

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 103/2021**

De onmogelijkheid voor de beklagde om een volberoep in te stellen bij een beperkt hoger beroep van het openbaar ministerie schendt zijn rechten van verdediging

Het Hof van Beroep te Gent wenst te vernemen van het Grondwettelijk Hof of het grondwettig is dat een beklagde niet beschikt over een bijkomende termijn van 10 dagen om een volberoep in te stellen bij een hoger beroep van het openbaar ministerie overeenkomstig artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, terwijl het openbaar ministerie wel binnen de 10 dagen een volberoep kan instellen bij een hoger beroep van een beklagde. Het Hof oordeelt dat artikel 205 van het Wetboek van strafvordering het gelijkheidsbeginsel en de wapengelijkheid schendt, in zoverre het niet voorziet in een bijkomende termijn van 10 dagen voor de beklagde die geen hoger beroep heeft aangetekend, om alsnog een volberoep in te stellen wanneer het openbaar ministerie zijn beroep heeft beperkt tot bepaalde gedeelten van het betwiste vonnis. Uit die vaststelling van ongrondwettigheid volgt dat een dergelijk volberoep van de beklagde ontvankelijk moet worden verklaard. In afwachting van een optreden van de wetgever, staat het aan het Hof van Beroep te Gent om een einde te maken aan de ongrondwettigheid. Wel handhaaft het Hof de gevolgen van de bepaling voor de definitieve rechterlijke beslissingen op tegenspraak die gewezen zijn vóór de bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad, om te vermijden dat definitieve rechterlijke beslissingen in het geding worden gebracht.

1. Context van de zaak

Tegen een vonnis van de Correctionele Rechtbank te West-Vlaanderen, afdeling Brugge, hebben twee beklagden hoger beroep ingesteld. Hierop heeft het openbaar ministerie een volberoep ingesteld tegen beide beklagden. Daarenboven heeft het openbaar ministerie hoger beroep ingesteld tegen de derde beklagde wat betreft de uitgesproken boete overeenkomstig artikel 205 van het Wetboek van strafvordering. Het Hof van Beroep te Gent stelt vast dat het hoger beroep voor de derde beklagde beperkt is tot de grieven die het openbaar ministerie heeft aangedragen op grond van artikel 204 van het Wetboek van strafvordering. Die beklagde acht zich hierdoor verschalkt en verzoekt tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof van Beroep te Gent wenst te vernemen van het Hof of het bestaanbaar is met het gelijkheidsbeginsel en het recht op een eerlijk proces dat de beklagde geen wettelijke mogelijkheid heeft om binnen de 10 dagen volberoep aan te tekenen nadat het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld overeenkomstig artikel 205 van het Wetboek van

strafvordering, terwijl het openbaar ministerie wel over die mogelijkheid beschikt wanneer de beklaagde hoger beroep heeft ingesteld overeenkomstig artikel 203 van het Wetboek van strafvordering.

Het openbaar ministerie en de beklaagde beschikken in beginsel over een termijn van 30 dagen om hoger beroep in te stellen tegen een vonnis van de politierechtbank of de correctionele rechtbank (artikel 203, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering). Wanneer de beklaagde tussen de 20ste en de 30ste dag van de beroepstermijn hoger beroep instelt, beschikt het openbaar ministerie over een bijkomende termijn van 10 dagen om ook hoger beroep in te stellen (artikel 203, § 1, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering). Voorts beschikt het openbaar ministerie over een specifieke termijn van 40 dagen om hoger beroep te betekenen aan de beklaagde (artikel 205 van het Wetboek van strafvordering). Bij het instellen van het hoger beroep moeten de grieven tegen het betwiste vonnis nauwkeurig worden geformuleerd in een verzoekschrift (artikel 204 van het Wetboek van strafvordering).

Bij zijn [arrest nr. 96/2019](#) heeft het Hof geoordeeld dat de bijkomende termijn van 10 dagen voor het openbaar ministerie om een volgheroep in te stellen, een schending inhoudt van de wapengelijkheid, in zoverre de beklaagde niet kan genieten van eenzelfde bijkomende termijn. De wapengelijkheid is een fundamenteel element van het recht op een eerlijk proces en vereist een billijk evenwicht tussen de partijen, die elk een redelijke mogelijkheid moeten krijgen om hun zaak voor te leggen onder voorwaarden die hen niet in een duidelijk nadelige positie ten opzichte van de tegenpartij brengen.

De specifieke beroepstermijn van 40 dagen voor het openbaar ministerie is, volgens het Hof bij zijn [arrest nr. 2/2018](#), op zich niet zonder redelijke verantwoording. De prejudiciële vraag die nu voorligt heeft betrekking op de situatie waarin de beklaagde geen hoger beroep heeft ingesteld binnen de termijn van 30 dagen, maar het openbaar ministerie na afloop van die termijn toch hoger beroep aantekent en dat beroep beperkt tot bepaalde gedeelten van het bestreden vonnis. Het Hof stelt vast dat de beklaagde in dat geval geen beroep kan instellen tegen de andere gedeelten van het bestreden vonnis, terwijl het openbaar ministerie van zijn kant steeds tijd heeft om te reageren op een volledig of gedeeltelijk hoger beroep van de beklaagde dat *in extremis* is ingesteld. Door voor de beklaagde in een dergelijke situatie niet te voorzien in een termijn van 10 dagen om een volgheroep aan te tekenen, beperkt artikel 205 van het Wetboek van strafvordering de rechten van verdediging van de beklaagde op onevenredige wijze.

3. Besluit

De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord. Uit die vaststelling van ongrondwettigheid volgt dat het hoger beroep van een beklaagde ontvankelijk moet worden verklaard wanneer het is ingesteld binnen de 10 dagen die volgen op de datum van de betekening van het hoger beroep van het openbaar ministerie op grond van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering. In afwachting van een optreden van de wetgever, staat het aan het Hof van Beroep te Gent een einde te maken aan de ongrondwettigheid. Het Hof handhaaft de gevolgen van de bepaling voor de definitieve rechterlijke beslissingen op tegenspraak die gewezen zijn vóór de bekendmaking van dit arrest in het *Belgisch Staatsblad*, om te vermijden dat definitieve rechterlijke beslissingen in het geding worden gebracht.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen,

ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)